

05/05/2018 - **Η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2018 για τις ελληνικές τράπεζες δείχνει μέση μείωση κεφαλαίου 9 ποσοστιαίων μονάδων υπό το δυσμενές σενάριο**

- Στο πλαίσιο του δυσμενούς σεναρίου η μέση μείωση κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 - CET1) ήταν 9 ποσοστιαίες μονάδες, που αντιστοιχούν σε 15,5 δισεκ. ευρώ.

- Η άσκηση διενεργήθηκε με βάση την ίδια μεθοδολογία και προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκαν στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) σε επίπεδο ΕΕ, αλλά με συντομευμένο χρονοδιάγραμμα.

Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2018 για τις ελληνικές σημαντικές τράπεζες δείχνουν ότι η μέση μείωση κεφαλαίου υπό το δυσμενές σενάριο, το οποίο καλύπτει τριετή περίοδο και βασίζεται σε υπόθεση για στατικούς ισολογισμούς, ήταν 9 ποσοστιαίες μονάδες, που αντιστοιχούν σε 15,5 δισεκ. ευρώ. Η μείωση κεφαλαίου ήταν 8,56 ποσοστιαίες μονάδες για την Alpha Bank, 8,68 ποσοστιαίες μονάδες για την Eurobank, 9,56 ποσοστιαίες μονάδες για την Εθνική Τράπεζα Ελλάδος (ETE) και 8,95 ποσοστιαίες μονάδες για την Τράπεζα Πειραιώς.

Αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ανά τράπεζα				
Τράπεζα	Αρχικός δείκτης κεφαλαίου CET1 (στοιχεία τέλους 2017, τα οποία επαναδιατυπώθηκαν βάσει ΔΠΧΑ9)	Εκτιμώμενος δείκτης κεφαλαίου CET1 για το 2020 υπό το βασικό σενάριο	Εκτιμώμενος δείκτης κεφαλαίου CET1 για το 2020 υπό το δυσμενές σενάριο	Μείωση κεφαλαίου υπό το δυσμενές σενάριο
Alpha Bank	18,25%	20,37%	9,69%	-8,56 ποσοστιαίες μονάδες
Eurobank	17,93%	16,56%	6,75%	-8,68 ποσοστιαίες μονάδες*
ETE	16,48%	15,99%	6,92%	-9,56 ποσοστιαίες μονάδες
Τράπεζα Πειραιώς	14,85%	14,52%	5,90%	-8,95 ποσοστιαίες μονάδες

Σημείωση: Όλα τα στοιχεία αναφέρονται σε δείκτες σταδιακής εφαρμογής.

*Βλέπε σημειώσεις

Οι τέσσερις τράπεζες υπεβλήθησαν σε άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων με βάση την ίδια μεθοδολογία και προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκαν στην αντίστοιχη άσκηση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) σε επίπεδο ΕΕ, αλλά με συντομευμένο χρονοδιάγραμμα προκειμένου η άσκηση να ολοκληρωθεί πριν από τη λήξη του προγράμματος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) για τη στήριξη της Ελλάδος τον Αύγουστο.

Στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων δεν τίθεται θέμα επιτυχίας ή αποτυχίας. Τα αποτελέσματά της, μαζί με άλλες σχετικές εποπτικές πληροφορίες, χρησιμοποιούνται για να σχηματιστεί μια συνολική εποπτική αξιολόγηση της κατάστασης μιας τράπεζας.

Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διαμορφώθηκαν κατά κύριο λόγο από τους ακόλουθους παράγοντες κινδύνου:

Πιστωτικός κίνδυνος: ενώ υπό το βασικό σενάριο η αρνητική επίδραση του πιστωτικού κινδύνου στους δείκτες κεφαλαίου CET1 ήταν κατά μέσο όρο περίπου 260 μονάδες βάσης, υπό το δυσμενές σενάριο αυξήθηκε στις 850 μονάδες βάσης.

Καθαρά έσοδα από τόκους: τα καθαρά έσοδα από τόκους υπό το δυσμενές σενάριο μειώθηκαν κατά 22,5% σε σύγκριση με το βασικό σενάριο.

Τα σενάρια της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων περιλαμβάνουν τις ακόλουθες προβολές για το πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας, όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Υποθέσεις για την αύξηση του ΑΕΠ υπό το βασικό και το δυσμενές σενάριο (σε ποσοστιαίες μονάδες %)						
	Βασικό σενάριο			Δυσμενές σενάριο		
Έτος	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Αύξηση ΑΕΠ	2,4%	2,5%	2,4%	-1,3%	-2,1%	0,2%

Αναλυτικά αποτελέσματα και πληροφορίες σχετικά με την έκβαση της άσκησης διατίθενται στα υποδείγματα κοινοποίησης στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να απευθύνεστε στον κ. Νίκο Κεράνη, τηλ.: +49 69 1344 7806 και +49 172 758 7237.

Σημειώσεις:

Λόγω της υπόθεσης για στατικούς ισολογισμούς, οι εκποιήσεις που δεν είχαν ολοκληρωθεί πριν από το τέλος του 2017 δεν ελήφθησαν υπόψη στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι κεφαλαιακοί δείκτες να είναι χαμηλότεροι από ό,τι θα ήταν εάν αυτές οι εκποιήσεις με θετική κεφαλαιακή επίδραση είχαν ληφθεί υπόψη στην τελική επίδραση.

Η διαφορά μεταξύ του αρχικού επιπέδου κεφαλαίου CET1 και του εκτιμώμενου κεφαλαίου CET1 για το 2020 για την Eurobank δεν συμπεριλαμβάνει αρνητική επίδραση 250 μονάδων βάσης που σχετίζεται με τη σταδιακή κατάργηση προνομιούχων μετοχών του ελληνικού Δημοσίου που είχαν εκδοθεί για την ενίσχυση της ρευστότητας στην οικονομία. Αυτές οι προνομιούχες μετοχές μετατράπηκαν σε μέσα της κατηγορίας II τον Ιανουάριο του 2018 και λόγω της υπόθεσης για στατικούς ισολογισμούς δεν συμπεριλήφθηκαν στα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το σενάριο που χρησιμοποιήθηκε μπορείτε να ανατρέξετε στη μεθοδολογική σημείωση που αφορά την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2018 σε επίπεδο ΕΕ, η οποία διατίθεται στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://www.eba.europa.eu/-/eba-launches-2018-eu-wide-stress-test-exercise>

05/05/2018 - Απαντήσεις σε συνήθεις ερωτήσεις σχετικά με την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2018 για τις ελληνικές σημαντικές τράπεζες

1. Οι ελληνικές τράπεζες συμμετέχουν στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) του 2018 σε επίπεδο ΕΕ. Γιατί τα αποτελέσματα για τις ελληνικές τράπεζες ανακοινώθηκαν νωρίτερα;

Η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2018 για τις ελληνικές σημαντικές τράπεζες διενεργήθηκε με την ίδια ακριβώς προσέγγιση όπως αυτή που χρησιμοποιείται για τις επερχόμενες ασκήσεις της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT). Η μόνη διαφορά έγκειται στο χρονοδιάγραμμα, το οποίο ήταν συντομότερο προκειμένου τα αποτελέσματα να είναι έτοιμα πριν από την ολοκλήρωση του τρίτου προγράμματος του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) για την Ελλάδα (20 Αυγούστου 2018). Η επίσπευση της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων της άσκησης διασφαλίζει ότι τυχόν μέτρα που θα κριθούν αναγκαία θα μπορούν να ληφθούν πριν από τη λήξη του προγράμματος του ΕΜΣ.

2. Ποιο ήταν το αντικείμενο αυτής της άσκησης; Διέφερε καθόλου η μεθοδολογία για τις ελληνικές τράπεζες από τη μεθοδολογία για τις άλλες τράπεζες;

Η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τις ελληνικές σημαντικές τράπεζες είχε ως σκοπό να αξιολογηθεί η ανθεκτικότητά τους σε δυσμενείς εξελίξεις στις αγορές με βάση την υπόθεση για στατικούς ισολογισμούς. Οι παράγοντες κινδύνου που καλύπτει η άσκηση καθορίζονται στην ενότητα 1.3.10 της μεθοδολογίας της EAT (1). Τέλος, η μεθοδολογία για τις ελληνικές τράπεζες ήταν ακριβώς ίδια με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τις άλλες τράπεζες που συμμετέχουν στην άσκηση της EAT.

3. Ποια ήταν η καταληκτική ημερομηνία συμπερίληψης στοιχείων για τους σκοπούς της άσκησης;

Η ημερομηνία αναφοράς για την άσκηση που καλύπτει τις ελληνικές σημαντικές τράπεζες ήταν η 31η Δεκεμβρίου 2017. Επιπλέον, τα στοιχεία τέλους του 2017 επαναδιατυπώθηκαν προκειμένου να ληφθεί υπόψη η εφαρμογή του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9 (ΔΠΧΑ 9). Λόγω της υπόθεσης για στατικούς ισολογισμούς, οι εκποιήσεις που δεν είχαν ολοκληρωθεί πριν από το τέλος του 2017 δεν ελήφθησαν υπόψη στην άσκηση, έστω και αν είχαν ήδη συμφωνηθεί. Αυτό είχε ενδεχομένως ως αποτέλεσμα οι κεφαλαιακοί δείκτες να είναι χαμηλότεροι από ό,τι θα ήταν εάν είχαν ληφθεί υπόψη εκποιήσεις με θετική κεφαλαιακή επίδραση.

4. Γιατί η μείωση κεφαλαίου ήταν μεγαλύτερη στην άσκηση αυτή από ό,τι το 2015;

Οι διαφορές στη μείωση κεφαλαίου μεταξύ των ασκήσεων του 2018 και του 2015 μπορούν να αποδοθούν στους ακόλουθους βασικούς παράγοντες:

- διαφορές στη μεθοδολογία, ιδίως για τον πιστωτικό κίνδυνο (π.χ. η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9),
- χρήση της προσέγγισης στατικών ισολογισμών το 2018 αντί της προσέγγισης δυναμικών ισολογισμών όπως το 2015,

- διαφορές στον χρονικό ορίζοντα της άσκησης (2,5 έτη το 2015 έναντι 3 ετών το 2018).

5. Τι σημαίνει η υπόθεση για στατικούς ισολογισμούς;

Ο στατικός ισολογισμός είναι μια τυπική υπόθεση που χρησιμοποιείται στις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ΕΑΤ για τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2018, ο στατικός ισολογισμός βασίζεται στην υπόθεση ότι:

- τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που λήγουν εντός του χρονικού ορίζοντα της άσκησης αντικαθίστανται στην αρχή της άσκησης με παρόμοια χρηματοδοτικά μέσα ως προς το είδος, το νόμισμα, την πιστωτική ποιότητα στην ημερομηνία λήξης και την αρχική διάρκεια,
- τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (ΜΕΑ) δεν υπόκεινται σε διευθέτηση ή ρύθμιση (π.χ. στοιχεία ενεργητικού του Σταδίου 3),
- δεν λαμβάνονται μέτρα για την κάλυψη κεφαλαίου μετά την ημερομηνία αναφοράς (31 Δεκεμβρίου 2017).

6. Τι θα συνέβαινε αν τα αποτελέσματα μιας τράπεζας ήταν κάτω από τον ανεπίσημο ελάχιστο δείκτη του 8% για το βασικό σενάριο ή του 5,5% για το δυσμενές σενάριο; Σε τι αύξηση κεφαλαίου θα έπρεπε να προβούν οι τράπεζες;

Με βάση την ίδια προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε και στην προηγούμενη άσκηση του 2016 σε επίπεδο ΕΕ και σύμφωνα με την Ενότητα 1.3.6 της μεθοδολογίας της ΕΑΤ, για την άσκηση του 2018 δεν τίθεται θέμα επιτυχίας ή αποτυχίας. Δεν προσδιορίστηκαν προκαθορισμένα κατώτατα όρια κεφαλαίου τα οποία θα προκαλούσαν την ανάγκη για ανακεφαλαιοποίηση. Η όποια απόφαση για ανακεφαλαιοποίηση θα ληφθεί κατά περίπτωση, αφού αξιολογηθεί η κατάσταση κάθε τράπεζας με βάση τα αποτελέσματα της άσκησης και τυχόν άλλες σχετικές εποπτικές πληροφορίες, σύμφωνα με μια συνολική προσέγγιση.

7. Γιατί δεν τέθηκε όριο επιτυχίας ή αποτυχίας; Πώς καθορίζει το Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΚΤ την ανάγκη για αύξηση κεφαλαίου χωρίς προκαθορισμένο ελάχιστο δείκτη;

Σύμφωνα με την ΕΑΤ, για την άσκηση αυτή δεν έχει τεθεί ελάχιστο όριο επιτυχίας ή αποτυχίας: οι δε εποπτικές αρχές θα χρησιμοποιήσουν τα αποτελέσματα της άσκησης στη Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP). Το βασικό επίκεντρο της τρέχουσας άσκησης είναι κυρίως να επικαιροποιηθεί η αξιολόγηση της ανθεκτικότητας των τραπεζών σύμφωνα με ένα βασικό και ένα δυσμενές σενάριο. Βασιζόμενη στην ίδια προσέγγιση που είχε χρησιμοποιηθεί στην προηγούμενη άσκηση της ΕΑΤ το 2016, η τρέχουσα άσκηση δεν περιλαμβάνει ελάχιστα όρια δεικτών. Η άσκηση του 2018 έχει ως σκοπό να αξιολογηθούν οι ευπάθειες και να γίνουν κατανοητές οι επιδράσεις που ασκεί στις τράπεζες η υπόθεση για δυσμενή οικονομική δυναμική και όχι να εντοπιστούν τυχόν υστερήσεις κεφαλαίου και να απαιτηθεί η άμεση λήψη μέτρων ανακεφαλαιοποίησης.

Προκειμένου να ληφθεί απόφαση από το Εποπτικό Συμβούλιο για ενδεχόμενη ανακεφαλαιοποίηση, λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες. Τυχόν ανακεφαλαιοποίηση θα αποφασιστεί κατά περίπτωση και προς τον σκοπό αυτό θα ληφθούν επίσης υπόψη τα αποτελέσματα της άσκησης σε συνδυασμό με άλλες σχετικές εποπτικές πληροφορίες,

σύμφωνα με μια συνολική προσέγγιση. Είναι σημαντικό, εν προκειμένω, να τονιστεί ότι η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων δεν αποτελεί πρόβλεψη μελλοντικών γεγονότων αλλά είναι μια άσκηση προληπτικού χαρακτήρα η οποία βασίζεται σε συγκεκριμένη μεθοδολογία και σε διάφορες υποθέσεις και σενάρια, με σκοπό να εξεταστεί η ικανότητα των τραπεζών να αντεπεξέρχονται σε ασθενέστερες οικονομικές συνθήκες. Η άσκηση έχει καίρια σημασία αλλά δεν αποτελεί τον μοναδικό παράγοντα βάσει του οποίου αξιολογούνται πιθανές κεφαλαιακές ανάγκες. Η ίδια συνολική προσέγγιση θα χρησιμοποιηθεί για όλες τις συμμετέχουσες τράπεζες προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν αυθαίρετη αντιμετώπιση.

8. Ποιες είναι οι άλλες εποπτικές πληροφορίες τις οποίες εξετάζουν οι επόπτες;

Οι άλλες σχετικές εποπτικές πληροφορίες μπορεί να αφορούν, μεταξύ άλλων, παραμέτρους, αξιολογήσεις και στοιχεία συγκεκριμένα για κάθε ίδρυμα, όπως το προφίλ κινδύνου μιας τράπεζας, τα ευρήματα πιθανών επιθεωρήσεων (π.χ. επιτόπιες επιθεωρήσεις ή σχέδια βιωσιμότητας), τις ουσιώδεις αλλαγές που προέκυψαν μετά την καταληκτική ημερομηνία συμπερίληψης στοιχείων για τους σκοπούς της άσκησης και τα μέτρα που έλαβε στο μεταξύ η τράπεζα για τον περιορισμό των κινδύνων. Εν ολίγοις, διατίθεται ένα ευρύ φάσμα εργαλείων τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν κατά περίπτωση.

9. Πώς θα ενσωματωθούν τα αποτελέσματα της άσκησης στη Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (SREP);

Αν το Εποπτικό Συμβούλιο αποφασίσει ότι δεν προκύπτει ανάγκη για ανακεφαλαιοποίηση, τότε τα αποτελέσματα της άσκησης θα ληφθούν υπόψη στον ορισμό εποπτικών μέτρων και, ιδίως, θα χρησιμοποιηθούν ως παράμετροι για τον καθορισμό των κατευθύνσεων του Πυλώνα 2 (Pillar 2 Guidance – P2G), που εφαρμόζονται σε όλες τις τράπεζες υπό την εποπτεία της ΕΚΤ, σύμφωνα με τις κοινές διαδικασίες και μεθοδολογίες για τη SREP. Πιο συγκεκριμένα, τα ποσοτικά αποτελέσματα της άσκησης θα αξιολογηθούν με μη μηχανιστικό τρόπο, σε συνδυασμό με άλλες σχετικές εποπτικές πληροφορίες (αξιολογήσεις και στοιχεία συγκεκριμένα για κάθε τράπεζα, όπως το προφίλ κινδύνου της, τα πορίσματα επιθεωρήσεων, οι ουσιώδεις μεταβολές που προέκυψαν μετά την καταληκτική ημερομηνία συμπερίληψης στοιχείων για τους σκοπούς της άσκησης, τα μέτρα που έλαβε στο μεταξύ η τράπεζα για τον περιορισμό των κινδύνων). Εν συντομία, οι επόπτες διαθέτουν ένα ευρύ φάσμα εργαλείων που εφαρμόζονται κατά περίπτωση όταν αξιολογείται η κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών και ιδίως η ικανότητά τους να πληρούν τις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων τους στη διάρκεια του οικονομικού κύκλου.

10. Οι ενέργειες που ανέλαβαν οι ελληνικές τράπεζες τους τελευταίους μήνες για τη βελτίωση των ισολογισμών τους είχαν ως αποτέλεσμα να σημειωθούν καλύτερες επιδόσεις στην άσκηση;

Επειδή η άσκηση στηρίχθηκε στην υπόθεση για στατικούς ισολογισμούς, οι εκποιήσεις που δεν είχαν ολοκληρωθεί πριν από την τελική ημερομηνία συμπερίληψης στοιχείων (31 Δεκεμβρίου 2017) δεν λήφθηκαν υπόψη στην άσκηση, έστω και αν αυτές είχαν ήδη συμφωνηθεί και οι αντίστοιχες απομειώσεις είχαν ήδη εγγραφεί το 2017. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι δείκτες κεφαλαίου να είναι χαμηλότεροι από ό,τι θα ήταν εάν είχαν ληφθεί υπόψη αυτές οι εκποιήσεις με θετική κεφαλαιακή επίδραση.